

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Γραφείο Διευθύνουσας Συμβούλου

Πατησίων 147, 11251 Αθήνα

Τηλ.: 210 8647420

Fax: 210 8665988

e-mail: info@eoan.gr

www.eoan.gr

Πληροφορίες: Αρ. Ρεμούνδου

Τηλ. 210 864 37 37

Αθήνα, 26/2/2019

Αρ. πρωτ.: 559

ΠΡΟΣ:

Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ΥΠΕΝ

Μεσογείων 119, 11526 Αθήνα

Τηλ: 210 6969506, 210 6969-506, -001, -510, -853

Fax: 210 6969512

e-mail: vouli1@prv.ypeka.gr

**ΚΟΙΝ.: ΥΠΕΝ / Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων &
Περιβαλλοντικών Πιστοποιήσεων**

ΘΕΜΑ: Η υπ' αρ. 5744/18-02-2019 Ερώτηση Βουλευτών της κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ

ΣΧΕΤ.: (1) Η υπ. αριθ. πρωτ.5744/18-02-2019 Ερώτηση στη Βουλή των Ελλήνων (α.π. ΕΟΑΝ 559/20-02-2019)

Σε απάντηση της ερώτησης των βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ με θέμα: «Αντιμετώπιση της ανεξέλεγκτης απόρριψης κενών πλαστικών φιαλών φυτοπροστατευτικών προϊόντων» και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΦΠΠ

Οι εταιρείες παραγωγής / εισαγωγής Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων ή αλλιώς Γεωργικών Φαρμάκων, μέλη του ΕΣΥΦ, είναι συμβεβλημένοι με φορέα ΣΣΕΔ Συσκευασιών (ΕΕΑΑ), καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό την υποχρέωσή τους ως παραγωγού συσκευασίας (παρ. 2 και 4, άρθρ. 4B, Ν.2939/2001 ως ισχύει). Από τη στιγμή που ο φορέας ΣΣΕΔ επιτυγχάνει μέσω της εγκεκριμένης μεθοδολογίας του το στόχο της ανάκτησης / ανακύκλωσης αποβλήτων συσκευασίας γενικότερα και της ανακύκλωσης αποβλήτων πλαστικής συσκευασίας ειδικότερα, οι προαναφερόμενες εταιρείες είναι τυπικά και ουσιαστικά καλυμμένες σε σχέση με το Ν.2939/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Ν. 4496/2017).

Το 2013 δημοσιεύτηκε η ΚΥΑ 8197/90920/2013 (ΦΕΚ 1883/Β/01-08-2013) «Θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος», όπου στο άρθρο 29 «Διαχείριση των κενών συσκευασιών γεωργικών φαρμάκων» τίθενται συγκεκριμένοι όροι για τη διαχείριση των κενών συσκευασιών ΦΠΠ και στόχοι ανάκτησης και ανακύκλωσης. Πιο συγκεκριμένα:

Α) Σε ότι αφορά στις κενές συσκευασίες ΦΠΠ που είναι σε άμεση επαφή με το προϊόν απαιτείται:

- Το πλύσιμο των αποβλήτων συσκευασίας από τον επαγγελματία χρήστη τους και το άδειασμα του περιεχομένου τους (τριπλό ξέπλυμα με το χέρι ή μηχανικός καθαρισμός υπό πίεση και άδειασμα των απόνερων πλυσίματος εντός του ψεκαστικού βυτίου)

- Η οργάνωση διακριτής συλλογής έναντι των λοιπών αποβλήτων συσκευασίας, σε κάδους συλλογής οι οποίοι να βρίσκονται κατά το μέτρο του δυνατού πλησιέστερα στα σημεία χρήσης των γεωργικών φαρμάκων και του αδειάσματος του περιεχομένου τους
- Η περαιτέρω συλλογή και μεταφορά τους σε κατάλληλα αδειοδοτημένες επιχειρήσεις για την επεξεργασίας τους με σκοπό ανάκτηση υλικών ή ενέργειας. Σε περίπτωση ανακύκλωσης πρέπει να ληφθεί πρόνοια για τις επιτρεπόμενες χρήσεις του ανακυκλωμένου υλικού συσκευασίας με σκοπό τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
- Η οργάνωση της διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασίας με τις παραπάνω απαιτήσεις πραγματοποιείται από ΣΕΔ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν.2939/2001 όπως ισχύει.

Β) Σε ότι αφορά στα απόβλητα συσκευασίας ΦΠΠ που δεν έρχονται σε άμεση επαφή με το προϊόν (δευτερογενείς, τριτογενείς) και δεν έχουν ρυπανθεί από το γεωργικό φάρμακο (λόγω ατυχήματος ή διαρροής):

Δεν απαιτείται ειδική διαχείριση αυτών και μπορούν να συλλεχθούν από κοινού με τις λοιπές συσκευασίες στα πλαίσια λειτουργίας εγκεκριμένων ΣΕΔ.

Γ) Σε ότι αφορά στην ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασιών ΦΠΠ (πρωτογενής συσκευασία)

Ισχύουν οι προβλεπόμενοι στόχοι του άρθρου 10 του Ν.2939/2001 όπως εκάστοτε ισχύει, ήτοι ελάχιστος στόχος ανακύκλωσης αποβλήτων πλαστικής συσκευασίας 22,5% κ.β. .

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΕΝΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ ΦΠΠ

Το 2013 ήταν το έτος έναρξης του πιλοτικού προγράμματος για τη διαχείριση των κενών συσκευασίας ΦΠΠ, το οποίο ξεκίνησε από το Δήμο Κιλελέρ και επεκτάθηκε τα επόμενα έτη σε όλη την Π.Ε. Λάρισας αλλά και σε άλλους δήμους ανά τη Χώρα.

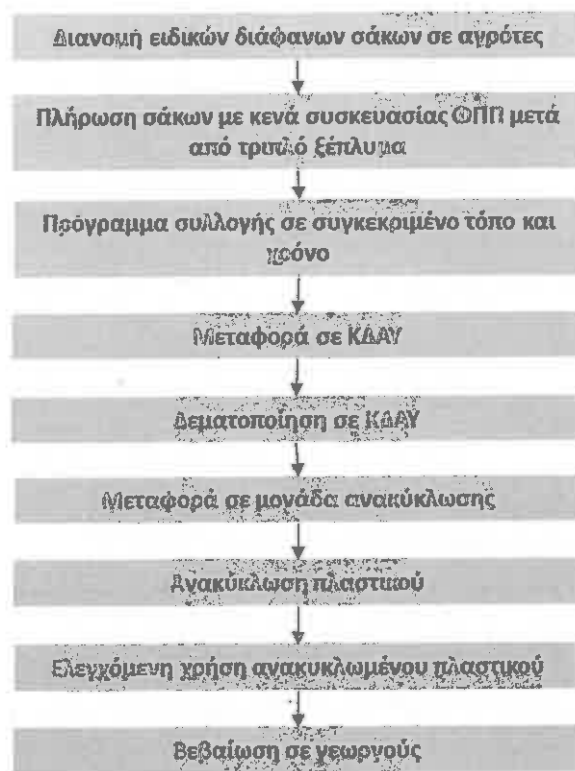
Α) ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Οι συνεργαζόμενοι φορείς του προγράμματος ήταν οι ακόλουθοι:

- » Ελληνικός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας (ΕΣΥΦ)
- » Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ)
- » ΟΤΑ / ΦοΔΣΑ
- » Συνεταιρισμοί / Ομάδες παραγωγών
- » Γεωτεχνικοί φορείς

Β) ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η ροή των υλικών και των αντίστοιχων εργασιών στο πιλοτικό πρόγραμμα διαχείρισης κενών συσκευασίας ΦΠΠ μέχρι το τέλος του 2016 είχε ως ακολούθως:

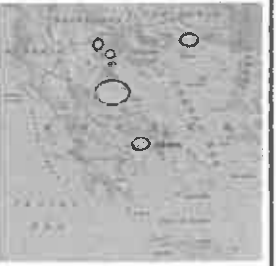

Πιο συγκεκριμένα οι ρόλοι και η συμμετοχή κάθε συνεργαζόμενου φορέα είχαν ως ακολούθως:

A/A	Ενέργεια	Εμπλεκόμενοι
1α	Προμήθεια ειδικών σάκων (διαφανείς σάκοι πολυαιθυλενίου)	ΕΕΑΑ
1β	Διανομή ειδικών σάκων Διανομή των σάκων από όλα τα καταστήματα αγροτικών εφοδίων και Δήμους των περιοχών εφαρμογής. Διατηρείται αρχείο καταγραφής της διανομής.	ΕΣΥΦ, Δήμοι, Γεωτεχνικοί φορείς
2α	Εκπαιδεύσεις γεωργών, σε υποδεικνυόμενες περιοχές από τους Δήμους: α) ασφαλής και ορθολογική χρήση φ.π.π. β) τριπλό ξέπλυμα κενών πλαστικών φιαλών φ.π.π. γ) διαχείριση κενών πλαστικών φιαλών φ.π.π. Εκπαιδεύσεις υπεύθυνων επιστημόνων καταστημάτων, γεωτεχνικών φορέων: α) διαδικασία προγράμματος β) έλεγχος καθαρότητας φιαλών (Πληροφοριακό υλικό: φυλλάδιο, αφίσα, βίντεο)	ΕΣΥΦ, ΔΑΟΚ, Γεωπόνοι Δήμων
2β	Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση Τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό σποτ ως κοινωνικό μήνυμα (κατόπιν έγκρισης ΕΣΡ) (Πληροφοριακό υλικό: τηλεοπτικό σποτ, ηχητικό σποτ)	ΕΣΥΦ, ΔΑΟΚ, Δήμοι, Καταστήματα
2γ	Τριπλό ξέπλυμα και διατήρηση των ειδικών σάκων σε ασφαλές μέρος (τα καπάκια ξεχωριστά σε άλλη σακούλα)	Γεωργοί
3α	Πρόγραμμα συλλογών α) Προτάσεις αρμόδιων Υπηρεσιών Δήμων με τα σημεία συλλογών και τις ημερομηνίες β) Τελική έγκριση γ) Κοινοποίηση με κάθε πρόσφορο μέσο δ) Ορισμός ελεγκτών ανά σημείο συλλογής	α) Δήμοι β) ΦΟΔΣΑ γ) Δήμοι, Καταστήματα δ) Γεωτεχνικοί φορείς
3β	Συλλογή	

	α) Παράδοση σάκων στα σημεία συλλογής β) Προμήθεια Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους ελεγκτές γ) Έλεγχος καθαρότητας πλαστικών φιαλών δ) Προμήθεια big-bags για τυχόν μη ανακυκλώσιμα υλικά (φιάλες PET) ε) Καταγραφή στοιχείων παραγωγών στ) Ζύγιση σάκων ζ) Βεβαίωση παράδοσης μη επικίνδυνων υλικών	α) γεωργοί β) δ) ΕΣΥΦ, καταστήματα γ, ζ) Υπ. επιστήμονες ε, στ) ΕΕΑΑ
4	Φόρτωση - Μεταφορά σε ΚΔΑΥ	α) Δήμος/ΦΟΔΣΑ/φορέας
5	Δεματοποίηση σε ΚΔΑΥ	ΕΕΑΑ (ΚΔΑΥ)
6	Μεταφορά σε μονάδα ανακύκλωσης	ΕΕΑΑ
7	Ανακύκλωση πλαστικού	Ανακυκλωτής
8	Ελεγχόμενη χρήση ανακυκλωμένου πλαστικού Το τελικό ανακυκλώσιμο υλικό θα διατεθεί σε εργοστάσιο για την κατασκευή αποχετευτικών αγωγών, σωληνώσεων καλωδίων και άλλες ενδεικνυόμενες χρήσεις	Ανακυκλωτής
9	Βεβαίωση σε γεωργούς	ΕΕΑΑ, ΕΣΥΦ

Γ) ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η εξελικτική πορεία του προγράμματος έως και το έτος 2016 αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	2013	2014	2015	2016
Έκταση Εφαρμογής				
	Δήμος Κιλελέρ	ΠΕ Λάρισσας (πλην Ελασσόνας): Δήμος Αγιάς Δήμος Κιλελέρ Δήμος Λαρισαίων Δήμος Τεμπών Δήμος Τυρνάβου Δήμος Φαρσάλων	ΠΕ Λάρισσας (7 Δήμοι) Δήμος Βέροιας Δήμος Μεγαρέων <u>Συνεταιρισμοί</u> ΣΕΚΕ ΑΕ (Ξάνθη) Συν. Άρτισσας (Δήμος Έδεσσας)	Δήμοι ΠΕ Λάρισσας Δήμος Βέροιας Δήμος Μεγαρέων Δήμος Παλαμά Δήμος Μουζακίου <u>Συνεταιρισμοί</u> ΘΕΣΤΟ ΑΕ ΣΕΚΕ ΑΕ ΑΡΝΙΣΣΑΣ ΖΑΓΟΡΑΣ 7 GRAPES <u>Ιδιώτες</u> ΑΒΕΚ ΝΟΜΙΚΟΣ <u>Ομάδες Παραγωγών</u> Αγροανάπτυξη (Φθιώτιδας)
Συνολικά Συλλεχθείσες	0,35 t	2,90 t	6,93 t	> 8,50 t

Ποσότητες				
Εκπαιδεύσεις	6 σεμινάρια / 120 παραγωγοί	25 σεμινάρια / >1000 παραγωγοί	33 σεμινάρια/ 1820 παραγωγοί	17 σεμινάρια / 845 παραγωγοί
Συμμετοχή παραγωγών	96 παραγωγοί	486 παραγωγοί	1363 παραγωγοί	1.087 παραγωγοί
Συνολικό Κόστος	36.500 € (104.286 €/tn)	49.827 € (17.182 €/tn)	52.642 € (7.596 €/tn)	30.272 € (3.561 €/tn)

Με τον περιορισμό ότι η μικρότερη γεωγραφική περιοχή για την οποία μπορεί να γίνει εκτίμηση της παραγόμενης ποσότητας αποβλήτων συσκευασίας ΦΠΠ είναι η Περιφερειακή Ενότητα, παρουσιάζεται στη συνέχεια η επίδοση στην ανακύκλωση πλαστικών κενών συσκευασίας ΦΠΠ στην Π.Ε. Λάρισας.

Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	2013	2014	2015	2016
Ποσότητα πλαστικού στην αγορά*	10 t	40 t	50 t	50 t
Συλλεχθείσα ποσότητα	0,35 t	2,63 t	4,84 t	5,10 t
Ποσοστό συλλογής	3,5%	5,9 %	9,7%	10,2%

* στοιχεία ΕΣΥΦ από πωλήσεις των μελών του

Δ) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Όπως γίνεται εμφανές από τα ανωτέρω, το πρόγραμμα δεν πέτυχε τους ελάχιστους στόχους ανακύκλωσης πλαστικού του 22,5% (μέγιστη επίδοση στην ανακύκλωση πλαστικού της τάξης του 10%) στις περιοχές όπου εφαρμόστηκε, ενώ και το συνολικό κόστος διαχείρισης ήταν ιδιαίτερα αυξημένο σε σχέση και με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (μέσος ευρωπαϊκός όρος της τάξης των 800 €/tn).

Παρόλα αυτά, υπήρξε δυναμική και διαχρονική βελτίωση όλων των δεικτών που αφορούσαν σε:

- α) γεωγραφική εμβέλεια,
- β) συμμετοχή παραγωγών,
- γ) κατάρτιση παραγωγών,
- δ) συλλεχθείσες ποσότητες,
- ε) μείωση κόστους.

Ανεξαρτήτως όλων των ανωτέρω, το πιλοτικό πρόγραμμα ουσιαστικά διακόπηκε στα μέσα του 2017, εκ μέρους του εμπλεκόμενου φορέα ΣΣΕΔ, καθώς ο φορέας ΣΣΕΔ είχε εγκριθεί να διαχειρίζεται μη επικίνδυνα απόβλητα σύσκευασίας και υπήρξε αμφισβήτηση της μεθόδου συλλογής σε ότι αφορά τη διασφάλιση της μη επικινδυνότητας των συλλεγόμενων κενών συσκευασίας ΦΠΠ. Προκειμένου όμως να ολοκληρωθεί η διαχείριση των συλλεχθεισών το 2017 ποσοτήτων, οι οποίες είχαν ήδη φτάσει τους 10t στα μέσα του 2017, ώστε να οδηγηθούν προς ανακύκλωση, έγιναν συντονισμένες ενέργειες για

να αξιολογηθεί η επικινδυνότητα ή μη των συγκεκριμένων αποβλήτων. Έγιναν δειγματοληψίες κενών συσκευασίας στα σημεία συλλογής / συγκέντρωσης από διαπιστευμένο φορέα δειγματοληψιών και αποστάθηκαν δείγματα για έλεγχο υπολειμματικότητας σε διαπιστευμένο εργαστήριο. Από τον προαναφερόμενο έλεγχο προέκυψε η μη επικινδυνότητα των συγκεκριμένων δειγμάτων, τα οποία ήταν αντυπροσωπευτικά των συλλεχθεισών ποσοτήτων, οπότε ολοκληρώθηκε η εναλλακτική διαχείρισή τους με την αποστολή τους σε μονάδα ανακύκλωσης.

Το 2018 συλλέχθηκαν ποσότητες κενών συσκευασίας ΦΠΠ σε κάποιες από τις περιοχές που εφαρμοζόταν το πρόγραμμα τα προηγούμενα έτη με πρωτοβουλία του ΕΣΥΦ, προκειμένου να διατηρηθούν θύλακες ανακύκλωσης μεταξύ των παραγωγών – αγροτών στις περιοχές αυτές.

Τον Ιούνιο του 2018 πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας στο γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, μεταξύ αυτών εκπρόσωποι του ΥΠΕΝ, του ΥΠΑΑΤ, του ΕΟΑΝ, της ΕΕΑΑ και του ΕΣΥΦ, προκειμένου να συμφωνηθούν σε στρατηγικό επίπεδο οι ενέργειες που θα έπρεπε να ληφθούν για την θέση σε λειτουργία ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης των αποβλήτων κενών συσκευασίας ΦΠΠ. Συμφωνήθηκε η διακριτή διαχείριση των αποβλήτων κενών συσκευασίας ΦΠΠ είτε ως υπορέυμα αποβλήτων συσκευασίας υπό το ΣΣΕΔ της ΕΕΑΑ είτε μέσω της λειτουργίας νέου ΣΣΕΔ Συσκευασιών με πεδίο εφαρμογής τα απόβλητα πρωτογενών συσκευασιών ΦΠΠ.

Το Σεπτέμβριο του 2018, το ΔΣ του φορέα ΣΣΕΔ Συσκευασιών της ΕΕΑΑ ΑΕ έλαβε την απόφαση να μην συμπεριλάβει στο πεδίο εφαρμογής του ΣΣΕΔ τις πρωτογενείς συσκευασίες ΦΠΠ, ως ιδιαίτερο ρεύμα αποβλήτων. Με αυτό το δεδομένο και προκειμένου να καλυφθούν οι υποχρεώσεις των εταιρειών παραγωγής / εισαγωγής Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων έναντι των απαιτήσεων του Ν.2939/2001 ως ισχύει, ο ΕΣΥΦ ενημέρωσε τον ΕΟΑΝ για την πρόθεσή του να προχωρήσει με ορισμένα μέλη του στη σύσταση νέου φορέα ΣΣΕΔ για τις πρωτογενείς συσκευασίες ΦΠΠ και την υποβολή σχετικού επιχειρησιακού σχεδίου προς έγκριση. Για το σκοπό αυτό έγιναν τρεις (3) συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων του ΕΣΥΦ και του ΕΟΑΝ, στις 2/8/2018, 11/10/2018 και 1/11/2018, όπου δόθηκαν διευκρινίσεις για το περιεχόμενο του φακέλου που θα πρέπει να υποβληθεί προς έγκριση στον ΕΟΑΝ και τα χρονικά περιθώρια που υπάρχουν.

Εντός του αμέσως επόμενου χρονικού διαστήματος, αναμένονται οι επόμενες ενέργειες εκ μέρους των παραγωγών / εισαγωγέων ΦΠΠ.

Είμαστε στη διάθεση σας, για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ (Ε.Ο.ΑΝ.) ΝΠΙΔ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Γραμματεία Διεύθυνσης
Κυνηγοπούλου Αρτίσα

Με εκτίμηση,

Δρ. Αλεξάνδρα Μέξα
Διευθύνουσα Σύμβουλος ΕΟΑΝ

Εσωτερική Διανομή:

- Χρονολογικό αρχείο
- Γραφείο Προέδρου ΔΣ ΕΟΑΝ
- Γραφείο Διευθύνουσας Συμβούλου
- Δ/ση Εναλλακτικής Διαχείρισης